

Fevlado-Diversus vzw JAARVERSLAG 2008

Fevlado-Diversus vzw

Inhoudsopgave

Voorstelling Fevlado-Diversus vzw

1. Missie en doelstellingen
2. Beleid en strategie
 - 2.1. Samenwerking met Fevlado vzw en Fevlado-Passage vzw
 - 2.2. Lidmaatschap bij Vijftact vzw
3. Personeel 2008
4. Financies
5. Lidmaatschappen
6. Contactgegevens

Inhoudelijke werking

De reguliere werking: uitbaten van een vormingsdienst

1. Diversus is pleitbezorger van de inclusie- en integratiegedachte
 - 1.1. Diversus streeft naar een correcte beeldvorming over doven en een positieve houding t.o.v. doven
 - 1.2. Diversus verzorgt modules in bestaande opleiding- en nascholingstrajecten
 - 1.3. Diversus stimuleert de participatie van doven in alle geleidingen van het maatschappelijke leven
2. Diversus draagt bij tot het verhogen van het inzicht, de kennis en de vaardigheden m.b.t. de ontplooiing van dove personen op het persoonlijke, sociale en maatschappelijke vlak
 - 2.1. Diversus biedt educatieve activiteiten in open aanbod aan voor doven en hun omgeving
 - 2.2. Diversus gaat in op vragen voor vorming op maat voor doven en hun omgeving
 - 2.3. Diversus organiseert lezingen en getuigenissen
 - 2.4. Diversus ontwikkelt geëigende educatieve middelen voor de doelgroep en haar omgeving
3. Diversus verwerft, actualiseert en vertaalt informatie en deskundigheid over doofheid en geeft deze door aan een zo ruim mogelijk publiek.
 - 3.1. Diversus stelt via het archief- en documentatiecentrum uitgebreide documentatie en informatie ter beschikking over dove mensen, hun taal en cultuur
 - 3.2. Diversus geeft informatie, ervaringen en deskundigheid door via de uitgave en verspreiding van publicaties
 - 3.2.1. Aanmaak nieuwe publicaties 2008
 - 3.2.2. Redactionele bijdrage in het tijdschrift 'Dovennieuws'
 - 3.2.3. Redactionele bijdrages in andere tijdschriften en in de pers
 - 3.2.4. De website www.fevlado.be
 - 3.2.5. E-post
 - 3.3. Diversus baseert haar werking op recente wetenschappelijke inzichten, ervaringsdeskundigheid en recente tendensen in de maatschappij
 - 3.3.1. Diversus is betrokken bij netwerken en samenwerkingsverbanden met belangengroepen, ervaringsdeskundigen en/of wetenschappers
 - 3.3.2. Diversus doet aan deskundigheidsbevordering
 - 3.3.3. Diversus verspreidt informatie, ervaringen en deskundigheid via evenementen en manifestaties
 - 3.3.3.1. Erfgoeddag 13 april 2008 'Viva la Parole?'

Voorstelling Fevlado-Diversus vzw

1. Missie-doelstellingen

Fevlado-Diversus is een sociaal-culturele organisatie die streeft naar een inclusieve samenleving met een volwaardig burgerschap voor doven en slechthorenden. Ze benadert hierbij doofheid vanuit sociaal-cultureel perspectief, met respect voor ieders eigenheid, ongeacht de communicatiewijze en de groep waartoe de dove en/of slechthorende persoon zich identificeert.

Ze wil dit doen door :

- educatieve, ondersteunende en sensibiliserende activiteiten te organiseren die een genuanceerde visie op doof- en slechthorendheid bevorderen, gericht naar doven en slechthorenden, als naar horenden.
- De interactie te stimuleren tussen de gemeenschap van doven en slechthorenden en de ruimere samenleving
- Het stimuleren van de netwerkvorming tussen partners in het sociaal-culturele werkveld

Principes/waarden die Fevlado-Diversus daarbij hanteert:

- Diversus erkent ieders eigenheid
- Diversus eert de inclusie-en empowermentgedachte
- Zelfreflectie is een principe
- Diversus vertrekt vanuit een objectieve benadering en een open geest
- Diversus is ervan overtuigd dat de communicatieproblematiek zowel bij doven en slechthorenden, als bij de maatschappij ligt

Inclusie

In het integratiestreven dat in de jaren '80-'90 hoogtij vierde stond het zich aanpassen aan de algemene norm van de samenleving centraal. Ook dove mensen hadden het recht om te participeren aan de gewone samenleving, maar dan wel door het leveren van eigen inspanningen . De samenleving zelf bleef buiten schot. Integratie was hoofdzakelijk eenrichtingsverkeer. Mede op basis van die kritiek groeide het gedachtegoed van inclusie en volwaardig burgerschap. Inclusie is een wederkerig proces. Om deel te kunnen uitmaken van de samenleving moeten én de dove persoon én de samenleving inspanningen leveren. Inclusie is nl. een relationeel concept. Het start bij het accepteren en waarderen van diversiteit in een gemeenschap.

Volwaardig burgerschap

Dove mensen moeten volwaardig deel kunnen nemen aan alle aspecten van de samenleving. Het zijn burgers met gelijke rechten en plichten. Ze hebben recht op (specifieke) ondersteuning om gelijkwaardig te kunnen participeren en om een eigen bijdrage te leveren.

2. Beleid en strategie

2.1. Samenwerking met Fevlado vzw en Fevlado-Passage vzw

De officiële samenwerking die in 2004 tot stand kwam tussen de drie Fevlado-organisaties werd in 2005 gevolgd door een samenwerkingsakkoord. Ze is opgesteld door het Dagelijks Bestuur en goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de drie vzw's op 2 september 2005.

Het akkoord regelt de samenwerking op het niveau van het bestuur, financiës, personeel, logistiek en de interne en externe communicatie.

In september 2008 werd oa door ontslag van coördinator en directeur besloten om hervormingen door te voeren op niveau van directie en coördinatie. Er is besloten om 1 algemene directeur aan te nemen voor de 3 vzw's. Elke vzw werd op haar beurt inhoudelijk opgevolgd door een coördinator. In de loop van 2009 zal deze vorm van samenwerking meer concreet worden.

De samenwerking komt ook tot uiting in de samenstelling van de bestuursorganen. De Raad van Bestuur is voor de drie organisaties samengesteld uit dezelfde leden, in de Algemene Vergadering worden zij omringd door een aantal leden die slechts binnen 1 vzw een bestuursmandaat uitoefenen. De situatie op 31 december 2008 ziet er als volgt uit:

De **Algemene Vergadering** telt 12 leden:

Hugo Platteau	Filip Loncke	Filip Heyninck
Helga Stevens	Frank Van de Perre	
Filip Verstraete	Br. Dirk Beirnaert	

De **Raad van Bestuur** is samengesteld uit 6 bestuurders

Hugo Platteau, voorzitter	Frank Van de Perre,
Br. Dirk Beirnaert	Filip Verstraete
Helga Stevens	Geert Dirickx

Fevlado, Fevlado-Diversus en Fevlado-Passage hebben één gemeenschappelijk **Dagelijks Bestuur**, samengesteld uit de 3 voorzitters, de 3 secretarissen en de directies/coördinatoren. Zij zijn verantwoordelijk voor het dagelijks beleid van de 3 organisaties:

Filip Verstraete	Hugo Platteau	Ilse Wouters
Br. Dirk Beirnaert	Frank Van De Perre	Roos D'hoore
Anja Van Impe		

De directie en coördinatoren van de drie vzw's vormen samen de **staf**. In het wekelijkse overleg wordt de dagelijkse werking besproken en op elkaar afgestemd. Maar in de 2de helft van 2008 werd besloten om geen Stafvergaderingen meer te houden maar het bestuur meer te betrekken bij de dagelijkse werking. Het gevolg was dat er besloten werd om maandelijks een vergadering van Dagelijks Bestuur te laten plaatsvinden waarin de directie, de coördinatoren en de afgevaardigde bestuurders samen zaten.

2.2. Diversus is lid van Vijftact vzw

Fevlado-Diversus wordt via haar lidmaatschap bij Vijftact vzw gesubsidieerd in het kader van het decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 3 april 2004. Door de federatievorming konden de 5 lidorganisaties hun erkenning en subsidies van 2001 behouden. Het beleidsplan '2005-2009' vormt de leidraad bij de concretisering van de werking van de federatie en haar vijf lidorganisaties. Bijsturing werd ondertussen mogelijk gemaakt zodat er kan ingespeeld worden op eventuele opportuniteiten. Naar aanleiding van de evaluatie van het decreet werd ook in 2007 verder geijverd voor een volwaardige plaats in het decreet, met behoud van de eigenheid, financiës voor de federatievorming en groeimogelijkheden. De door de overheid voorgestelde piste van een verankering in het nieuwe participatiedecreet werd na grondig onderzoek en overleg uiteindelijk verlaten. Het nieuw voorontwerp van decreet op het sociaal-cultureel volwassenenwerk dat eind augustus verscheen voorziet een expliciete en volwaardige plaats voor Vijftact. Er was echter wel nog lobbywerk nodig opdat ook tegemoet werd gekomen aan de vraag naar subsidiëring van de federatievorming vanaf 2008 en niet vanaf 2011. Het F.O.V., de belangenbehartiger nam deze eis op in de verdere besprekingen met de overheid en kon uiteindelijk het goed nieuws brengen dat de 75.000,00 euro vanaf 2008 werd toegezegd.

Samenstelling van de bestuursorganen: situatie op 31 december 2008

De **Algemene Vergadering** van Vijftact bestaat uit drie afgevaardigden van de vijf lidorganisaties:

Ronald Breyne – centrum Zit Stil
Ria Van Den Heuvel – centrum Zit Stil
Lief Vanbael – Gezin en Handicap
Herman Van Hove – SIG
Viviane Vermeiren – SIG
Hugo Platteau – Fevlado-Diversus
Jos Valkenburg – Vlaamse Dienst Autisme
Det Dekeukeleire – Vlaamse Dienst Autisme

Steven Van den Neucker – centrum Zit Stil
Frans Carsau – Gezin en Handicap
Bernard Vyncke – Gezin en Handicap
Colson Marc – SIG
Roos D'hoore – Fevlado-Diversus
Filip verstraete
Hugo Platteau
Linda Geldhof – Vlaamse Dienst Autisme

De **Raad van Bestuur** telt 10 bestuurders, twee van elke lidorganisatie:

Voorzitter: Frans Carsau
Secretaris: Viviane Vermeiren
Bestuurder Det Dekeukeleire
Bestuurder Roos D'hoore
Bestuurder Herman Van Hove

Ondervoorzitter: Ronald Breyne
Penningmeester: Jos Valkenburg
Bestuurder Ria Van Den Heuvel
Bestuurder Hugo Platteau
Bestuurder Lief Van Bael

Het **Dagelijks Bestuur** bestaat uit de voorzitter, de coördinatoren of directeurs van de lidorganisaties en de coördinator van Vijftact:

Frans Carsau, voorzitter
Viviane Vermeiren, coördinator SIG
Ria Van Den Heuvel, directeur centrum Zit Stil
Roos D'hoore, coördinator Fevlado-Diversus

Greet Firliefyn, algemeen coördinator Vijftact
Jos Valkenburg, directeur VDA
Lief Van Bael, coördinator Gezin en Handicap

3. Personeel 2008

- **In vast dienstverband**

- Roos D'hoore, coördinator (4/5) tot 30 november 2008
- Ingeborg Scheiris, educatieve stafmedewerker reguliere werking (deeltijd a rato 20 uren per week) tot 14 augustus.2008
- Maartje De Meulder, educatieve stafmedewerker reguliere werking, (deeltijds à rato van 20 uren per week)
- Carolien Doggen, educatieve stafmedewerker reguliere werking (deeltijds à rato van 20 uren per week)
- Hilde Nyffels, educatieve stafmedewerker reguliere werking (deeltijds à rato van 20 uren per week), contract onbepaalde duur,, in het kader van de sociale maribel:
- Els Vereecke, administratieve medewerker (deeltijds à rato van 20 uren per week), contract onbepaalde duur, in het kader van de sociale maribel:
- Bram Beelaert, projectmedewerker erfgoedwerking
 - voltijds projectwerking tot 30 september 2008
 - Sinds 1 oktober 2008
 - Deeltijds à rato van 28 uren erfgoedwerking
 - Deeltijds à rato van 12 uren administratieve medewerker

- **Freelance medewerkers**

- Voor de vorming op maat, de reguliere Vlaamse Gebarentaalcursussen en de lezingen worden dove freelance docenten ingeschakeld;
- Een freelance webmaster is verantwoordelijk voor de website, een externe boekhouder en accountant zijn betrokken bij het financiële beleid van de vzw.

- **Fevlado-personeel**

Personeel van Fevlado vzw ondersteunt Diversus bij de uitvoering van haar vormingsactiviteiten en enkele logistieke taken. Hiertegenover staat een financiële return. De afspraken hieromtrent staan beschreven in het samenwerkingsakkoord tussen de 3 Fevlado-organisaties.

4. Financies

- Diversus wordt als vormingsdienst, via haar lidmaatschap bij Vijftact vzw, gesubsidieerd in het kader van het decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk;
- In het kader van het Fonds Sociale Maribel voor de socioculturele sector 2008-2009 werd een overeenkomst met Fevlado afgesloten waarbij Fevlado haar trekkingsrecht afstaat aan Fevlado-Diversus.
- De Vlaamse overheid keurde de 3^e fase goed van het erfgoedproject 'Uit de Doofpot. Maar het subsidiebedrag was veel lager dan gedacht. Dit had gevolgen voor het personeelslid dat nog maar voor 28 uren per week tewerkgesteld kon worden tot september 2009.

5. Lidmaatschappen

Fevlado-Diversus is lid van:

- De Federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap en hun omgeving, Vijftact vzw
- De Federatie van Organisaties Volksontwikkeling, FOV
- De Federatie voor Werkgevers van de Sociaalculturele sector , SOCIARE
- De Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief- en Documentatiewezen, VVDAB

6. Contactgegevens tot 31 december 2008

Secretariaat:
Fevlado-Diversus vzw
Coupure Rechts 314
9000 Gent
Tel 09/228.59.79
Teksttel. en fax: 09/329.07.47

Documentatiecentrum:
Edgard Tinelstraat 92
9040 Sint-Amandsberg

Archiefbewaarplaats:
Coupure Rechts 314
9000 Gent

Voor algemene informatie: diversus@fevlado.be
Voor informatie over de aan te kopen publicaties: verkoopdienst@fevlado.be
Voor meer informatie over de cursussen VGT: gebarentaalcursus@fevlado.be

www.fevlado.be

De reguliere werking 2008: uitbaten van een vormingsdienst

Fevlado-Diversus en haar lidmaatschap bij Vijftact vzw

Diversus is voor het uitbaten van haar vormingsdienst erkend door het Ministerie van Cultuur, in het kader van het decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 4 april 2003. Hiertoe maakt Diversus sinds 21 april 2004 deel uit van Vijftact vzw, de federatie van 5 vormingsdiensten die werken rond een specifieke thematiek/doelgroep : SIG, centrum Zit Stil, Vlaamse Dienst Autisme, Gezin en Handicap en Fevlado-Diversus. De vijf sociaal-culturele organisaties streven naar een volwaardig burgerschap van personen met een handicap (in ruime zin) in een samenleving die hierop is afgestemd. Vijftact ondersteunt deze organisaties in hun werking. Ze treedt op als belangenbehartiger en woordvoerder. Ze waakt erover dat de lidorganisaties voldoen aan de decretale vereisten. Vijftact zorgt voor de bundeling van kennis, inzicht en knowhow van de aangesloten organisaties en realiseert zo een meerwaarde op het vlak van kwaliteitszorg, professionaliteit, netwerkverbreding en afstemming. Vijftact respecteert de eigenheid en deskundigheid van de aangesloten lidorganisaties.

Het beleidsplan '2005-2009' stelt de volgende doelstellingen centraal:

- 1.1. Vijftact is de pleitbezorger van de inclusie- en integratiegedachte;
- 1.2. Vijftact draagt bij tot het verhogen van het inzicht, de kennis en de vaardigheden m.b.t. de verschillende doelgroepen op het persoonlijke, sociale en maatschappelijke vlak;
- 1.3. Vijftact verwerft, actualiseert en vertaalt informatie en deskundigheid over de verschillende doelgroepen en hun maatschappelijke context en geeft deze door aan een zo ruim mogelijk publiek.

Deze doelstellingen werden op het niveau van de 5 vormingsdiensten geoperationaliseerd in concrete activiteiten, met de sociaal-culturele methodiek als werkwijze om te streven naar meer solidariteit, emancipatie en inclusie.

Dit betekent dat er jaarlijks, naast de verplicht te vervullen 250 uren educatieve activiteiten, tal van informerende en sensibiliserende vormingsactiviteiten op het programma staan.

1. Diversus is pleitbezorger van de inclusie- en integratiegedachte

1.1. Diversus streeft naar een correcte beeldvorming over doven en een positieve houding t.o.v. doven

Fevlado-Diversus neemt sinds 1996 de verantwoordelijkheid op zich om in Vlaanderen jaarlijks WERELDDOVENDAG (WDD) te organiseren, de vierde zaterdag van september. WDD is uitgegroeid tot een groots evenement, waarbij de Vlaamse Doven-gemeenschap als culturele- en taalminderheidsgroep samenkomt en haar deuren wijd openzet voor alle geïnteresseerden. WDD vormt het moment bij uitstek om een aantal hardnekkige knelpunten ter discussie te stellen maar biedt evenzeer een forum aan de pleitbezorgers van de Vlaamse Dovencultuur, de dove en horende gebarentaalgebruikers.

De voorbereidingen voor de 14^e editie kwamen pas op kruissnelheid nadat het bestuur eind december '07 besliste de geplande samenwerking met de Waalse collega's uit te stellen naar 2010 en alsnog – gezien de geringe voorbereidingsperiode- een degelijke maar in omvang beperkte Vlaamse editie uit te werken.

Met VDV, de koepel van de Vlaamse Dovenverenigingen werd een samenwerking op het getouw gezet om het centraal thema 'het verenigingsleven van de Vlaamse Dovengemeenschap' te concretiseren in een boeiend programma voor klein en groot: studievoormiddag 'de toekomst van het verenigingsleven van de Vlaamse Dovengemeenschap' Het leven binnen de Dovengemeenschap en in de dovenclubs evolueert. De ledenbeweging staat voor heel wat uitdagingen in de toekomst: dove jongeren verenigen zich minder op de traditionele manieren en vinden hierdoor niet altijd vlot aansluiting bij de dovenclubs de vrijetijdsbesteding van doven is veel uiteenlopende dan vroeger, dovenclubs dienen hier actief op in te spelen, de samenstelling van de Dovengemeenschap wijzigt. Dovenclubs dienen zich open te stellen ook voor niet (dove) gebarentaalgebruikers: oa. Voor horenden en dove kinderen en (jong)volwassenen met CI

Aan de hand van lezingen, videoboodschappen van dovenfederaties uit het buitenland (Denemarken, Oostenrijk en Nederland) en een debat werd het thema vanuit diverse invalshoeken toegelicht. Ondertussen is reeds een werkgroep opgericht die de werking van de ledenbeweging onder de loep neemt en nadenkt hoe jonge leden enthousiast kunnen gemaakt worden voor het lidmaatschap.

De nieuwe afdeling 'ontspanning' van Fevlado die op nationaal niveau (dovenclub overschrijdend) activiteiten inricht zorgde samen met de Vlaamse Dovensportbond voor een waaier van sportieve activiteiten: mountainbike, duikinitiatie, tal van indoorsporten en trakteerde 's avonds de talrijk ingeschreven dovenclubs op een meer dan gesmaakt quiztornooi.

De Dovengemeenschap zet met haar deelname aan het project 'VGT doe mee' haar deuren open voor dove kinderen met CI en hun ouders. Deze groep kan een belangrijk onderdeel gaan vormen van de Dovengemeenschap. Deze laatste heeft dan ook de belangrijke verantwoordelijkheid om deze nieuwkomers een thuis te geven en zich te integreren.

Het project dat een organisatie is van VLOK-CI (Vlaamse ouders van kinderen met een Cochleair Implant), VGTC, het Vlaams Gebarentaalcentrum en Fevlado-Diversus bestaat uit een tiental ontmoetingsdagen en een taalkamp. De kinderen tussen 6 en 12 jaar worden op een speelse manier ondergedompeld in een VGT-bad. Ouders krijgen ondertussen vorming op maat aangeboden, bestaande uit drie delen: een les Vlaamse Gebarentaal, een vormingsles over een welbepaald thema en tijd om gewoon met elkaar kennis te maken en een babbel te doen. De aanwezigheid op WDD was voor de deelnemers van 'VGT doe mee' de ideale gelegenheid om in een ongedwongen en ontspannen sfeer kennis te maken met de Vlaamse Dovengemeenschap. De lezing van de Finse Maritta Jarva over de onderwijs- en opvoedingssituatie van dove kinderen in Finland was toegankelijk voor alle geïnteresseerden en kende heel wat bijval

Filmprogramma met kortfilms gemaakt door dove filmregisseurs vertrekkend vanuit een Doof perspectief (new deaf cinema).

De Helen Keller Club (club voor doofblinden) organiseerde een workshop met koptelefoon, blinddoek en voelstoel waarbij de doofblinde muzikale ervaring centraal stond.

Op de informatiebeurs stelden 35 organisaties hun werking voor.

Werelddovendag was goed voor: heel wat voorbereidingswerk in goede banen geleid door een vaste werkgroep omringd met tal van vrijwillige medewerkers uit diverse organisaties. Dit jaar werd intensief samengewerkt met VDV, de koepel van de Vlaamse Dovenverenigingen; een grote promotiecampagne met de verspreiding van 4000 affiches, 300 affiches, aankondigingen op websites en e-magazines, in tijdschriften en onder de pers (regionaal en nationaal); 600 bezoekers; een integraal toegankelijk gebeuren in de hogeschool Gent, Campus Schoonmeersen via de inzet van tal van tolken Vlaamse Gebarentaal en schrijftolken.

1.2. Diversus verzorgt modules in bestaande opleiding- en nascholingstrajecten

Fevlado-Diversus verzorgde in de loop van 2008, 3 modules in bestaande opleiding- en nascholingstrajecten: studenten ‘tolk Vlaamse Gebarentaal’ maakten kennis met de Vlaamse Dovengemeenschap, haar taal en cultuur. De module behandelde diverse aspecten:

- inleiding in individuele/collectieve culturen en voorstelling van Dovenculturen als collectieve culturen
- Dovenculturen als ‘hoge context’ – culturen
- Andere kenmerken van Dovenculturen
- Ownership
- Voorstelling van de Fevlado-organisaties

Op 29 april 2008 werd aan de KUL een gastcollege gegeven aan studenten pedagogie in het kader van het vak historische orthopedagogiek, over de geschiedenis van het dovenonderwijs in relatie met het collectieve geheugen en het erfgoed van de Vlaamse Dovengemeenschap. Er werd ingegaan op de geschiedenis van de pedagogische strijd tussen de orale en gebarenmethode, waarbij de eerste dovenpedagogen in de Nieuwe tijd werden behandeld, het ontstaan van het volksonderwijs voor doven op het einde van de achttiende eeuw, de ‘klassieke’ methodestrijd van de negentiende eeuw die uitmondde in het beruchte congres van Milaan in 1880 en de gevolgen van het congres van Milaan op het dovenonderwijs. Na dit overzicht werd dieper ingegaan op de manier waarop de Vlaamse Dovengemeenschap die geschiedenis beleefd en welke narratieven er daarover bestaan. Daarbij werd gewezen op het belang van de mondelinge geschiedenis als methode om het discours onder de aandacht te brengen van bevolkingsgroepen die (bijna) geen schriftelijke bronnen hebben achtergelaten.

Op 28 augustus 2008 werd een lezing gegeven op het Oriëntations Congress van de International Society for Cultural History aan de Universiteit Gent. Daarin werd gesteld dat geschiedenis van doven gemeenschappen ook vanuit een cultureel perspectief kan benaderd worden. Er werd een overzicht gegeven van de verschillende modellen waarmee doofheid benaderd wordt (medisch, sociaal, cultureel) en wat voor gevolgen dit heeft voor het discours. Daarna werd betoogd dat de geschiedenis schrijven van doven gemeenschappen als culturele entiteiten unieke inzichten met zich meebrengt. Dit werd onderbouwd met een overzicht van de resultaten van de erfgoedwerking van Fevlado-Diversus. Ook hier werd gewezen op het belang van mondelinge geschiedenis als methode

1.3. Diversus stimuleert de participatie van doven in alle geledingen van het maatschappelijk leven

Het ondersteunen van organisaties die inclusiebevorderende activiteiten voor doven ontplooiën nam ook in 2008 heel wat tijd in beslag. Tal van organisaties vinden hun weg naar Diversus met vragen naar advies en ondersteuning. De begeleiding vanuit Diversus is dikwijls intensief: vragen dienen worden afgetoetst, verduidelijkt en in een ruimer kader geplaatst met de nodige aandacht voor de sociaal-culturele invalshoek van doofzijn. Het is opvallend dat de Dovengemeenschap, haar taal en cultuur voor heel wat organisaties een grote onbekende blijft. Ook het vinden van aansluiting met de Dovengemeenschap, het er bekend maken van de geplande initiatieven gaat niet altijd zonder slag of stoot. Projecten die men op het getouw wil zetten zijn daarom wel eens niet haalbaar en onvoldoende realistisch ingeschat. De ervaring en knowhow van Diversus en haar inbedding in de Dovengemeenschap zijn bijgevolg van groot belang tijdens het begeleidingsparcours van betrokken organisatie. 2008 was goed voor 15 begeleidingen

datum	begeleiding	aanvragende organisatie
1. jan08	Toegankelijkheid op de werkvloer – omgaan met dove en slechthorende collega’s	Leercentrum AZ Sint-Jan 8000 Brugge

2. feb08	Uitbreiding vormingsaanbod met module VGT	Top Vakantie Academie 1000 Brussel
3. mrt08	Uitbreiding aanbod met vormingsprogramma in het kader van inclusief onderwijs voor dove leerlingen; voor leerkrachten en directie van het basis- en secundair onderwijs	Didactisch Pedagogisch Centrum KUL – Campus Kortrijk 8500 Kortrijk
4. apr08	Ontwikkeling vormingsprogramma in het kader van geïntegreerd onderwijs voor dove leerlingen	Scholengroep Torhout 8820 Torhout
5. apr08	Ontwikkeling en organisatie workshops VGT voor diverse groepen in het kader van het talenfeest 2008	Centrum voor Talen 1000 Brussel
6. apr08	Ontwikkeling vormingspakket voor trainers 'omgaan met dove en slechthorende sporters'	BLOSO, Vlaamse trainersschool 1000 Brussel
7. mei08	Ontwikkeling vormingsprogramma in het kader van een toegankelijke dienstverlening voor doven en slechthorenden	ADL Cluster Oostende 8400 Oostende
8. mei08	Toegankelijkheid op de werkvloer: Uitwerken van vormingsaanbod 'hoe omgaan met doven en slechthorenden en initiatie VGT	Studio 100 1840 Londerzeel
9. mei08	Ondersteuning bij het uitwerken van vorming Dovencultuur en VGT in het kader van de inwooncursus 2009	Domus Medica, vereniging Vlaamse Huisartsen 2600 Berchem
10. jun08	Ondersteuning bij het uitbreiden van onderwijsaanbod met modules VGT	CVO Meise-Jette 1861 Meise (Wolvertem)
11. jun08	Ontwikkeling vervolgcursus VGT voor personeel in het kader van een toegankelijke dienstverlening voor doven en slechthorenden	Stad Roeselare 8800 Roeselare
12. jun08	Ondersteuning bij uitwerking evenement taal en discriminatie	Centrum voor Talen 1000 Brussel
13. aug 08	advisering bij het uitwerken van een vormingsaanbod rond Dovencultuur	VHS Brugge 8000 Brugge
14. aug 08	Advisering en ondersteuning bij het uitwerken en organisatie van workshops circustechnieken in VGT	de circusplaneet 9000 Gent
15. sept. 08	Ondersteuning bij het uitwerken en organiseren van cursus 'omgaan met de pc en gsm' voor doven	Stad Antwerpen – sociale zaken – diversiteitsdienst 2060 Antwerpen

2 Diversus draagt bij tot het verhogen van het inzicht, de kennis en de vaardigheden m.b.t. de ontplooiing van dove en slechthorende personen en hun omgeving op het persoonlijke, sociale en maatschappelijke vlak.

2.1. Diversus biedt educatieve activiteiten in open aanbod aan voor doven en hun omgeving

Het in 2008 gerealiseerd open aanbod omhelst 851,50 uren.

De hype rond Vlaamse Gebarentaal en de toenemende zichtbaarheid van de Dovengemeenschap als taalminoriteitsgroep hebben hun effect op de vraag naar cursussen VGT en Dovencultuur niet gemist. Terwijl cursussen Dovencultuur eerder op maat worden uitgewerkt worden de VGT cursussen over gans Vlaanderen met groots succes in open aanbod aangeboden. Een enkele keer gebeurt dit in samenwerking met een andere organisatie, zoals het Taal-en Instructiecentrum van Torhout.

2008 was goed voor 832 VGT cursuren, waarbij de communicatie centraal staat. De aangeboden oefeningen hebben als doel de visuele, motorische en expressieve vaardigheden te ontwikkelen die nodig zijn voor het aanleren van VGT. Er wordt een basislexicon en enkele belangrijke grammaticale regels aangeleerd gerelateerd aan de dagelijkse communicatie. Dit gebeurt aan de hand van specifieke thema's. Daarenboven leert men er heel wat kennen over het reilen en zeilen van de Vlaamse Dovengemeenschap. Het sociaal-cultureel model vormt hierbij het uitgangspunt. Niveau 1 en niveau 2 omvatten telkens 20 lesavonden van 2 uur. De cursusreeks volgt het schooljaar en loopt van oktober tot april.

De uitbreiding van het aanbod cursuren blijft echter afhankelijk van het aantal beschikbare docenten, die VGT als eerste taal of moedertaal beheersen en oa via het volgen van een individueel bijscholingsparcours over de nodige didactische vaardigheden beschikken.

Via een gerichte promotiecampagne met o.a. de verspreiding van 2000 folders en 300 affiches, aankondigingen op websites en e-magazines, in tijdschriften en onder de pers werd de cursusreeks aangekondigd. Via de website www.fevlado.be kon men vanaf mei online inschrijven.

Naast het VGT aanbod werd één cursus 'Dovencultuur' in samenwerking met de volkshogeschool Gent-Eeklo uitgewerkt. Een interactief gebeuren waarbij tijdens drie voormiddagen de focus kwam te liggen op de Dovengemeenschap anno 2008, haar taal en cultuur. Via de website van de Volkshogeschool en Fevlado, een artikel 'Vlaamse Gebarentaal en Dovencultuur almaar sexyer' in het tijdschrift 'Goedgevonden' van de VHS werd met succes promotie voor de cursus gevoerd. De cursus was volzet en was goed voor 7,5 vormingsuren.

Diversus kon in 2008 slechts gedeeltelijk tegemoetkomen aan de vormingsnoden binnen de Dovengemeenschap. Verschillende oorzaken lagen aan de grondslag. Pas eind augustus werd de openstaande plaats van dove educatieve medewerker ingevuld en kwamen er tijd en middelen vrij om de aanmaak, actualisatie en organisatie van een basis – en vervolgcursus Dovencultuur aan te pakken. Daarenboven werden de tot nu toe gehanteerde werkvormen in vraag gesteld. Uiteindelijk is er in de loop van december een werkgroep opgericht die nieuwe cursusinhouden en opleidingsmethodieken uitwerkt zodat vanaf de 2^e helft van 2009 de inspanningen om de Dovengemeenschap een kwalitatief cursusaanbod 'Dovencultuur' en 'Doofbewustzijn' aan te bieden voldoende vruchten afwerpen.

Het vormingsaanbod voor doven bleef in 2008 bijgevolg beperkt tot de lessenreeks 'hoe beheer ik het best mijn archief', die tussen 1 - 22 maart 2008 plaatsvond in samenwerking met Heemkunde Vlaanderen (project Pro Memorie). Er werden vier lessen van telkens drie uur gegeven door specialisten uit het veld. De lessen werden voor een doof publiek toegankelijk gemaakt door tolken Vlaamse Gebarentaal. Er waren 8 cursisten ingeschreven, die in hun vereniging betrokken waren bij het beheer van het archief. Fevlado-Diversus belegde op voorhand een vergadering waar de lesgevers door de educatief medewerker en een dove ervaringsdeskundige enkele 'tips en tricks' aan de hand werden gedaan in verband met lesgeven aan een doof publiek. Ook een gedeelte van het cursusmateriaal werd in samenspraak aangepast.

2.2. Diversus gaat in op vragen voor vorming op maat voor doven en hun omgeving

Fevlado-Diversus realiseerde in 2008 vijf vormingen op maat:

Vorming in het kader van geïntegreerd onderwijs voor dove leerlingen naar aanleiding van de komst van een dove leerling op school. Een twintigtal docenten, begeleiders en de directeur van de onderwijsinstelling volgden de opleiding van 3 lessen van twee uur. Inhoud: correcte terminologie, visies op doofheid, kennismaking met de Vlaamse Dovengemeenschap, Vlaamse Gebarentaal, tolken in onderwijs, visie van de Dovengemeenschap op geïntegreerd onderwijs en praktische tips

Fevlado-Diversus is één van de partners van het ‘VGT doe mee’ project. De andere twee zijn VLOK-CI (Vlaamse vereniging van ouders van kinderen met een cochleair implant) en het VGTC, het Vlaams GebarentaalCentrum.

Het project heeft als doel om in een tiental ontmoetingsdagen dove kinderen tussen 6 en 12, die niet VGT vaardig zijn en al dan niet een CI dragen op een speelse manier onder te dompelen in een VGT-taalaanbod. Diversus is verantwoordelijk voor de vorming van de ouders. Deze bestaat uit drie delen: een les Vlaamse Gebarentaal, een vormingsles over een bepaald thema en wat tijd om gewoon met elkaar kennis te maken en een babbel te doen. Op de website www.vgtdoemee.be is alle informatie terug te vinden en kunnen gezinnen zich inschrijven voor de maandelijkse ontmoetingsdag.

Overzicht programma ouders:

- **18 mei 2008:** inleiding in Vlaamse Gebarentaal en al haar aspecten door Myriam Vermeerbergen, Vlaams GebarentaalCentrum
- **29 juni 2008:** de situatie van dove kinderen en de ouderorganisatie in Nederland door Toine van Bijsterveldt, voorzitter FODOK
- **20 juli 2008:** getuigenis van Helga Stevens, Vlaams Volksvertegenwoordiger
- **24 augustus 2008:** taalontwikkeling door Mieke Van Herreweghe, Vlaams GebarentaalCentrum
- **27 september 2008:** WDD - lezing over de situatie in Finland (activiteiten voor families met dove kinderen, kampen, mogelijkheden voor ouders om gebarentaal te leren, enzovoort) door Maritta Jarva
- **12 oktober 2008:** Sociaal-emotionele ontwikkeling van dove kinderen door Jan Magry, Dienst Thuisbegeleiding Gent
- **16 november 2008:** getuigenis van Kristof De Weerd, dove vader van twee horende kinderen
- **14 december 2008:** getuigenis van Jorn Rijckaert, dove jongere die nog niet lang geleden de dovenwereld ontdekte
- **18 januari 2009:** De organisatie Fevlado door Filip Verstraete, voorzitter Fevlado vzw
- **15 februari 2009:** Bilinguaal-bicultureel onderwijs voor dove kinderen door het team van Kasterlinden (tweetalige dovenschool in Sint-Agatha-Berchem)

Voor het personeel van de lagere school, middelbare school, het MPI en het GOn van de dovenschool Kasterlinden werd een cursus Dovencultuur aangeboden. 50 leerkrachten, GOn-begeleiders, opvoeders, logopedisten, maatschappelijk werkers en psychologen schreven zich in. De groep werd opgesplitst in twee subgroepen die elk tien lessen van 2,5 uur aangeboden kregen. Lesinhouden: les 1: Inleiding tot de Dovencultuur, les 2: verschillende dimensies van Dove humor – Deaf comedy – signed songs, les 3: poëzie, Deaf cinema, hearing cinema, Deaf documentaries, les 4: audism, les 5: Dovencultuur en CI. De cursus werd zeer goed gesmaakt, zowel door mensen die al iets wisten van Dovencultuur, als door totale leken. Men gaf aan nu een (beter) beeld te hebben van Dovencultuur, en als gevolg daarvan hun leerlingen ook beter te begrijpen of de reacties en vragen van hun leerlingen beter te kunnen plaatsen. De lessen gaven aanleiding tot discussie binnen maar ook buiten de lessen zelf. De lessen waren voor veel personeelsleden ook een eye-opener: les krijgen van een dove persoon, in VGT.

Bijbscholing Vlaamse Gebarentaal voor personeelsleden van stad Roeselare die reeds een cursus niveau 1 en 2 aan de provincie volgden. Via een interactief gebeuren met rollenspel, dialoog en tal van communicatieoefeningen werden de gebaren opgefrist.

In het AZ van Brugge werd in het kader van het bevorderen van de toegankelijkheid van de werkvloer voor dove werknemers en cliënten een vorming op maat gebracht voor een dertigtal personeelsleden. Inhoud van de vorming: inzicht krijgen en kennismaken met de Dovengemeenschap en VGT als volwaardige taal; kennismaking met het werk van tolken VGT, omgaan met tolken tijdens vergaderingen en communicatietips.

startdatum	titel vormingspakket	aanvrager
------------	----------------------	-----------

1. 14/04/08	Vorming in het kader van geïntegreerd onderwijs voor dove leerlingen	Scholengroep Torhout 8820 Torhout
2. vanaf 18/05/08	Vorming voor ouders van dove kinderen met CI: thema's: Dovengemeenschap, Dovencultuur, Vlaamse Gebarentaal	VLOK-CI vzw, 1745 Opwijk
3. juni 08	Een betere toegankelijkheid van de werkvloer voor dove werknemers en klanten	AZ Brugge 8000 Brugge
4. nov. 08	Kennismaking met Dovencultuur	Dovenschool Kasterlinden 1082 Sint-Agatha-Berchem
5. juni 08	Opfrissing cursus Vlaamse Gebarentaal	Stad Roeselare 8800 Roeselare

2.3. Diversus organiseert lezingen en getuigenissen

Op vraag van onderwijsinstellingen (lager en middelbaar onderwijs) en organisaties uit de non-profit sector geven dove ervaringsdeskundigen voordrachten en getuigenissen met als thema's: beleving, Dovengemeenschap, Vlaamse Gebarentaal, Dovencultuur, hoe omgaan met enz.

2.4. Diversus ontwikkelt geëigende educatieve middelen voor de doelgroep en haar omgeving

Fevlado-Diversus realiseerde in de loop van 2008 de drie voorziene educatieve middelen die naar aanleiding van de hierboven reeds vermelde vormingen op maat of in open aanbod werden aangemaakt:

- ontwikkeling cursus Dovencultuur voor het personeel van het Doveninstituut Kasterlinden
- ontwikkeling vormingspakket voor horende ouders in het kader van project 'VGT doe mee'
- ontwikkeling lessenspakket VGT niveau 3 in samenwerking met het Vlaams Gebarentaalcentrum.

3. Diversus verwerft, actualiseert en vertaalt informatie en deskundigheid over doofheid en geeft deze door aan een zo ruim mogelijk publiek

3.1. Diversus stelt via het archief- en documentatiecentrum uitgebreide documentatie en informatie ter beschikking over dove mensen, hun taal en cultuur

Fevlado-Diversus stelt via het archief – en documentatiecentrum uitgebreide historische en hedendaagse documentatie en informatie ter beschikking over de (Vlaamse) Dovengemeenschap, haar taal en cultuur.

De bibliotheekwerking van Fevlado-Diversus biedt een leencollectie aan in de schoolbibliotheek van het CVO VSPW in Sint-Amandsberg, waar een opleiding tolk VGT wordt ingericht. Men kan er 1327 titels van hedendaagse bronnen raadplegen over dove mensen, hun taal en cultuur. In 2008 werden 36 nieuwe titels aan het rijtje toegevoegd. De informatie is beschikbaar in de vorm van een uitgebreide collectie boeken, tijdschriften, video's, DVD's en eindwerken Graduaat Tolk Vlaamse Gebarentaal. De collectie is via SODAC, het Systeem voor de Ontsluiting van Documentatie en Archief in verband met de Cultuur van Doven online raadpleegbaar: www.fevlado.be/sodac.

In 2008 werd de samenwerking met de bibliotheek van het VSPW verder uitgediept. De bekendheid van het documentatiecentrum werd verhoogd door, in samenspraak met de tolkenopleiding van het VSPW, een voorstelling te geven aan nieuwe cursisten. Ook werden de bibliotheekmedewerkers van het VPSW gesensibiliseerd om bij vragen meer systematisch door te verwijzen naar Fevlado-Diversus (website, Sodac). Begin 2009 resulteert één en ander in een drie weken durende tentoonstelling in de bib, gewijd aan onze collectie. Bedoeling is om zowel onze organisatie, als de Vlaamse Dovengemeenschap meer zichtbaarheid te geven bij de bezoekers van de bibliotheek. Bij opmaak van dit rapport tot slot, ligt een nieuwe versie van het contract tussen Fevlado-Diversus en het VSPW op tafel inzake het beheer van het documentatiecentrum. De huidige versie maakt van het contract van bepaalde duur een overeenkomst van onbepaalde duur, en voorziet voor het personeel van Fevlado dezelfde rechten als dat van het VSPW-personeel.

Sedert het project *Archieven van de Vlaamse Dovengemeenschap*, afgerond in 2006, is Fevlado-Diversus een centrale bewaarplaats geworden van de archieven van de Vlaamse Dovengemeenschap. Deze kunnen op aanvraag geraadpleegd worden. Deze uitgebreide verzameling historische bronnen (het archief bestaat uit 100 m²) maken deel uit van het erfgoed van de Vlaamse Dovengemeenschap en zijn het bewijs van een rijke geschiedenis. Op die manier stelt Fevlado-Diversus uitgebreide historische en hedendaagse documentatie en informatie ter beschikking over de (Vlaamse) Dovengemeenschap, haar taal en cultuur.

Anno 2008 kan men in het archief- en documentatiecentrum van Fevlado-Diversus terecht voor een uitgebreide verzameling van historische en hedendaagse bronnen over de (Vlaamse) Dovengemeenschap, haar taal en cultuur. De beschikbare collecties zijn via SODAC, Systeem voor de Ontsluiting van Documentatie en Archief in verband met de Cultuur van Doven, online te raadplegen. We voeren geen actieve acquisitiepolitiek, maar verzorgen wel de noodopvang van archieven die in de papiermand dreigen te komen. Tegelijk blijft Fevlado-Diversus actief in het netwerk van archieforganisaties dat de laatste jaren werd uitgebouwd:

- Fevlado-Diversus is betrokken bij Archiefbank Vlaanderen (invoer en onderhoud records)
- Fevlado-Diversus is lid van de werkgroep privaatrechtelijke archieven van de VVBAD
- Fevlado-Diversus is lid van het Gents Archieven Overleg
- Fevlado-Diversus werkt samen met Heemkunde Vlaanderen inzake archiefvorming

- Fevlado-Diversus blijft contacten onderhouden met de lokale dovenclubs in verband met hun archief
- Fevlado-Diversus vervult een doorverwijfsfunctie bij aanvragen vanuit de Dovengemeenschap, academische wereld, erfgoedsector en het brede publiek

In het kader van het erfgoedproject “Uit de Doofpot” werd, gerelateerd aan de verhalendatabank, een module ontwikkeld om de afgenomen interviews in zijn geheel goed te kunnen archiveren. Er is gezocht naar een methode die zowel voldoet aan archivalische kwaliteitseisen (duurzaam en conform de geldende standaarden) als werkbaar is binnen Fevlado-Diversus (personeel, investeringen). In 2009 wordt deze verder geïmplementeerd. Eind 2008 werd de gehele archiefcollectie verhuisd naar een nieuw depot aan de Stropkaai in Gent, als onderdeel van de algemene verhuis van de Fevlado-organisaties. De archiefdozen werden ingepakt in verhuisdozen met daarop het plaatsnummer van het rek waar ze stonden, zodat ze bij het uitpakken direct op de aangewezen plaats komen. Ter gelegenheid van die verhuis werd een significante hoeveelheid “rauw” archief, met behulp van enkele vrijwilligers, een eerste keer behandeld en in archiefdozen gestopt, met oog op verdere verwerking in de toekomst.

3.2. Diversus geeft informatie, ervaringen en deskundigheid door via de uitgave en verspreiding van publicaties

3.2.1. Aanmaak nieuwe publicaties 2008

In 2008 gaf Fevlado-Diversus één boek uit en werd een online elektronische verhalendatabank ontwikkeld.

boek ‘ Wat (geweest/gewenst) is.

Organisaties van en voor doven in Vlaanderen bevestigd over 10 thema’s’

Dit boek vormt het verslag van het ‘bevestigingsproject’ dat het Vlaams GebarentaalCentrum organiseerde in samenwerking met Fevlado en Fevlado-Diversus. Gedurende meer dan één jaar bracht dit project organisaties van en voor doven in Vlaanderen maandelijks samen rond de tafel om te discussiëren over 10 thema’s:

1. De status van de Vlaamse Gebarentaal
2. Onderzoek en ontwikkeling
3. De Vlaamse Dovengemeenschap
4. Onderwijs aan dove en slechthorende kinderen, jongeren en volwassenen
5. Onderwijs van Vlaamse Gebarentaal en Dovencultuur
6. Cochleaire Implantatie
7. Hulpmiddelen voor doven en slechthorenden
8. Tolken
9. Dienstverlening en Zorg Tewerkstelling
10. Media

Voor elk van deze onderwerpen kwamen verleden, heden en toekomst aan bod. Daardoor is dit boek een voorstelling van wat is, maar ook van wat geweest is en van gewenst is.

2. Om de participatiegraad van de Dovengemeenschap in het erfgoedverhaal te vergroten is het de bedoeling de verhalen van de mensen zelf, in hun moedertaal en met respect voor hun eigenheid te ontsluiten voor een breed publiek, en ze op de kaart te zetten als element van culturele diversiteit op bovenlokaal niveau en binnen het brede Vlaamse cultuurveld. De getuigenissen in de VGT worden via de databank online raadpleegbaar. In 2008 werd de ontwikkeling voor de software van de verhalenbank en archiveringsmodule uitbesteed aan een IT-specialist. De databank werd gemodelleerd naar het internationaal bekende voorbeeld ‘Voices of the Colorado Plateau’. Concreet kan de bezoeker door de verschillende interviewfragmenten browsen volgens thema, respondent en plaats/stad. Bij indiening van dit verslag werd begonnen met de invoer van interviewfragmenten. In 2009 worden beide applicaties, eens de troubleshooting-fase voorbij is en er een procedure is opgesteld om de fragmenten te selecteren, definitief geïmplementeerd

3.2.2. Redactionele bijdrage in het tijdschrift ‘Dovennieuws’

In 2008 werd Dovennieuws geëvalueerd binnen de doelgroep, de Vlaamse Dovengemeenschap. Doel was om uit te maken of het tijdschrift nog een aangewezen communicatiekanaal was in dit digitale tijdperk (cf. de uitbouw

van de website), en zo ja, waar er aandachtspunten waren. Een student communicatiemanagement werd aangezocht om een rapport te maken op basis van een enquête binnen het lezerspubliek.

De voornaamste beleidsaanbeveling van het rapport was dat het Dovennieuws wel degelijk werd gepercipieerd als het verenigingsblad dat zorgt voor een band tussen de leden en de organisatie. De website en het Dovennieuws zijn twee wel twee verschillende kanalen, die elk hun eigen soort nieuwsberichten moeten hebben. Ook werd de suggestie gedaan om het Dovennieuws digitaal op te sturen voor (doof-)blinden en slechtzienden, en werd de nood geuit om het aanbod van het Dovennieuws en dat van de lokale tijdschriften van aangesloten verenigingen beter op elkaar af te stemmen. Tot slot waren er bedenkingen bij het taalgebruik (soms té veel schrijftaal).

Mee op basis van dit rapport werd het Dovennieuws ook intern 2008 geëvalueerd. Er werd besloten om aandacht te geven aan verschillende punten:

- uniform en helder taalgebruik
- een betere afstemming van de inhoud op de website
- op een doordachte manier informatie aanreiken door middel van “verteerbare” artikels die een originele invalshoek gebruiken of de link maken met de leefwereld van de lezers
- verhoogde visuele aantrekkingskracht onder andere door de introductie van kleurendruk (effectief vanaf begin 2009)
- een aparte katern voor te behouden aan Jong-Fevlado.

Inzake het functioneren van de redactie werd beslist om de redactieraad maandelijks te laten samenkomen. Op die manier worden nu twee redactieraden per nummer gehouden, in plaats van één zoals gebruikelijk was.

3.2.3. Redactionele bijdragen in andere tijdschriften

Fevlado-Diversus werkt mee aan artikels of interviews in de Vlaamse pers, radio of televisie om de Dovengemeenschap als culturele gemeenschap met haar eigen taal meer naambekendheid te geven. Hierbij wijst ze daar waar nodig de pers op het belang van het gebruik van een correcte terminologie. Zo was de start van de cursus Dovencultuur aan de Volkshogeschool Gent-Eeklo aanleiding om Maartje De Meulder, educatieve stafmedewerker uitgebreid aan het gebaar te laten in het tijdschrift ‘goedgevonden’ van de VHS. Maartje gidst er de lezers doorheen de Dovengemeenschap en geeft een actuele stand van zaken.

De geplande bijdrage over de erfgoedwerking in het tijdschrift ‘Brood en Rozen’, het driemaandelijkse wetenschappelijke tijdschrift uitgegeven door het Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis is uitgesteld naar latere datum. Het artikel dat ter publicatie voorlag was aanleiding om de sluimerende discussie in de Dovengemeenschap over de methodologie ‘mondeline geschiedenis’ aan te zwengelen. De Raad van Bestuur besliste daarom eerst het debat te gronde te voeren en pas daarna het licht op groen te zetten voor een uitgebreid artikel over de erfgoedwerking binnen de Dovengemeenschap.

3.2.4. De website www.fevlado.be

De website www.fevlado.be is het middel bij uitstek geworden om zowel de Dovengemeenschap als het brede publiek te informeren en te sensibiliseren. Via de website werden dan ook alle belangrijke activiteiten van de dienst aangekondigd, zoals WereldDovenDag, erfgoeddag, cursussen Vlaamse Gebarentaal, cursussen Dovencultuur met mogelijkheid om online in te schrijven. Daar waar mogelijk werd zoveel mogelijk een geschreven versie als een VGT versie van de informatie voorzien. Ook toegankelijke culturele evenementen georganiseerd door derden kregen een vermelding op de nieuwsrubriek, die wekelijks geactualiseerd werd.

3.2.5. E-post

Belangrijke aankondigingen, waaronder WereldDovenDag en erfgoeddag kwamen op geregelde tijdstippen terecht in de mailboxen van de gratis abonnees.

3.3. Diversus baseert haar werking op recente wetenschappelijke inzichten, ervaringsdeskundigheid en recente tendensen in de maatschappij.

3.3.1. Diversus is betrokken bij netwerken en samenwerkingsverbanden met belangengroepen, ervaringsdeskundigen en/of wetenschappers.

Samenwerkingsverbanden, overleggen en vertegenwoordigingen zijn voor Fevlado-Diversus van essentieel belang in het kader van de uitbouw van een degelijke inhoudelijke werking.

1. Er is een intense samenwerking met Fevlado vzw en Fevlado-Passage vzw op strategisch, organisatorisch en inhoudelijk vlak. Er wordt ook een gezamenlijk personeelsbeleid gevoerd. In 2008 werd het arbeidsreglement geactualiseerd en goedgekeurd. Het bestuur besliste in de loop van het najaar de samenwerking met Fevlado te bestendigen via de aanstelling van één algemeen directeur voor de organisaties.
2. In het kader van de erfgoedwerking en de verdere uitbouw van het archief-en documentatiecentrum was er ook in 2008 inhoudelijk overleg en samenwerking met:
 - de VVDAB
 - Archiefbank Vlaanderen. De archieven van Diversus zijn ook raadpleegbaar in de archiefbank Vlaanderen.
 - Gent Cultuurstad en het Vlaams Centrum voor Volkscultuur zijn twee belangrijke partners van het erfgoedproject 'Uit de Doofpot'
 - Gents Archieven Overleg (GAO): Als uitloper van de samenwerking met het Archief en Museum van de Zusters van Liefde JM in het kader van Erfgoeddag 2008 werd Diversus uitgenodigd om toe te treden tot het Gents Archieven Overleg. Dit is een overlegplatform tussen de verschillende in Gent gevestigde archiefinstellingen, dat wordt georganiseerd door Gent Cultuurstad. Als eerste actie werkt Diversus mee aan een fotoparcours met vriendschapsfoto's doorheen Gent op Erfgoeddag 2009.
3. De reguliere werking wordt via verschillende netwerken en samenwerkingsverbanden verder uitgediept:
 - er is een nauwe samenwerking met het Vlaams GebarentaalCentrum, dat per 1 januari 2008 een structurele erkenning krijgt. De coördinator en een stafmedewerker van Diversus zetelen er in de Algemene Vergadering, Raad van Bestuur en in een aantal werkgroepen
 - er is regelmatig overleg met de werkgroep dovencultuur CORA (overkoepelend overlegorgaan tussen de verschillende Doveninstituten)
 - CV0-VSPW Gent, waar o.a. het documentatiecentrum van Diversus is gevestigd
 - Naar aanleiding van het project VGT doe mee is een intense samenwerking met VLOK-CI, de Vlaamse vereniging van ouders van kinderen met cochleair implant, dit naar aanleiding van de organisatie van ontmoetingsdagen en een taalkamp VGT voor dove kinderen en hun omgeving
 - de expertengroep 'dovencultuur' van Fevlado-Diversus startte naar aanleiding van een discussie op nationaal niveau binnen de Doven gemeenschap en de tolkenwereld, met de opmaak van een visietekst omtrent culturele expressies voor en/of door doven.
 - Daarnaast bezinde de werkgroep zich in 2008 over haar werking en doelstellingen. Door de buitenwereld wordt de expertengroep blijkbaar voornamelijk gezien als een controleorgaan, minder of niet als een adviserend orgaan.

3.3.2. Diversus doet aan deskundigheidsbevordering

Tijdens de functioneringsgesprekken en in de loop van het werkingsjaar werden vormingsnoden in kaart gebracht en afgesproken hoe die kunnen gelenigd worden. Van alle medewerkers werd een actief engagement verwacht om ook via bijscholing en vorming hun deskundigheid te bewaken en verder te ontwikkelen. Ze werden dan ook aangemoedigd om gedurende het werkjaar zich voor een aantal vormingsinitiatieven te engageren, intern als extern. Ook voor de freelance docenten VGT werd in 2008 een intern vormingsaanbod opgezet dat voor iedere docent een concretisering kreeg in een individueel uitgestippeld opleidingsparcours.

3.3.3. Diversus verspreidt informatie, ervaringen en deskundigheid via evenementen en manifestaties

3.3.3.1. Erfgoed 13 april 2008

Naar aanleiding van Erfgoeddag van 13 april 2008 werd samen met het Archief en Museum van de Zusters van Liefde de tentoonstelling ‘Vive le parole? Milaan 1880. Scharniermoment voor de doven’ op het getouw gezet. Stukken uit het archief van de Zusters en getuigenissen geregistreerd door Fevlado-Diversus schetsten een beeld van de implicaties die het pedagogische congres van Milaan hebben gehad op het Vlaamse dovenonderwijs. Er werd aangetoond dat het bewuste congres in het collectieve bewustzijn van de Vlaamse Dovengemeenschap een belangrijke plaats innam. Er waren de hele dag door gidsbeurten die toegankelijk waren in VGT. Het werd een geslaagde dag met nogal wat positieve reacties. De opmerking kwam echter dat het jammer was dat de tentoonstelling maar één dag liep. Als gevolg daarvan zijn Fevlado-Diversus en het Archief en Museum van de Zusters van Liefde JM bij indienen van dit voortgangsrapport aan het werken aan de publicatie van een catalogus van de tentoonstelling.

De tentoonstelling, die via de algemene promotiecampagne van erfgoeddag, de infokanalen van de Zusters van Liefde en Fevlado-Diversus werd bekendgemaakt werd kreeg 260 bezoekers over de vloer.